

THE REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER
REC Turkey

AB'ne Üyelik Süreci ve “Düzenleyici Etki Analizi” nin Önemi

Kerem Okumuş
REC Türkiye

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER
REC Turkey

Düzenleyici Etki Analizi?

- Politika, program, proje ve mevzuatların yada yasal değişikliklerin...piyasa, toplum, çevre, iş dünyası, iş gücü piyasası, vb. alanlara olan etkileri...
 - Sadece AB müktesebatına uyum süreci ile ilgili değildir!

Düzenleyici Etki Analizi

- OECD ve AB üyesi ülkelerde uygulanan bir yöntem
- AB kurumları için 2002'den itibaren hukuki düzenlemeler, programlar ve uluslararası anlaşmalar için zorunlu bir uygulama
- AB'ne üyelik sürecinde olan ülkelerde kullanılan bir yöntem (örn: geçmiş dönem müzakereler)

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve Müzakere süreci

- AB mevzuatının ekonomi ve toplum için en optimum düzeyde uygulamaya sokulabilmesi
- AB müktesebat uyumunun önceliklendirmesi
- AB mevzuatına uyum maliyetinin planlanması

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve Müzakere süreci

- Müzakere pozisyon belgelerinin yazımında teknik ve bilgi desteği sağlanması
- Geçici istisnaların yada geçiş süreçlerinin planlanması
- AB müktesebatı uyumunun kamu bütçesine getireceği mali yükün hesaplanması

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve Müzakere süreci

- İş dünyasının ve diğer sosyal paydaşların uyum sürecine hazırlanması
- Uyum sürecinin ve mevzuat değişikliklerinin benimsenmesi
- Mevzuat uyumu için en optimum uygulama yönteminin belirlenmesi

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve Müzakere süreci

AB Mevzuat Yapısı

– **Direktifler**

- Nihai amacı tanımlar
- Uygulama yöntemini ve araçları ülkeler belirler...
 - Uygulama için önceliklerin belirlenmesi
 - İdari yapılanma
- Tüzükler (regulations)
- Kararlar

*Düzenleyici Etki
Analizi*

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve AB'ne üyelik sürecinde “Direktif” Uyumlaştırması

- Alternatif uygulama politikalarının ve araçlarının belirlenmesi
- En etkin yasal, kurumsal ve idari yapılanmanın göz önünde bulundurulması
- Ekonomik ve sosyal faydaların değerlendirilmesi
- Alternatif uygulama senaryolarına göre maliyet analizinin yapılması
- Yatırım önceliklendirmesinin yapılması
- Finansman planının belirlenmesi

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve Geçiş Süreçleri

- Müzakerelerde çok sınırlı sayıda “*geçiş süreçleri*” alınabilmektedir!
 - Mevzuatın uygulama maliyetinin yüksekliği
 - Ekonomik ve sosyal etkilerinin büyüklüğü (rekabet, istihdam piyasaları, enerji maliyeti, çevre, vb.)

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve Geçiş Süreçleri

- Uyum maliyetinin yüksek olduğu mevzuat alanları
 - Çevre, tarım, bölgesel politikalar, vb.

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizi ve Geçiş Süreçleri

– Çevre

AB çevre müktesebatına tam uyumun maliyeti

~ 70 – 90 milyar €

Türkiye’de mevcut yıllık çevre yatırımları

~ 1.5 - 2 milyar €

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER
REC Turkey

Düzenleyici Etki Analizi

Çevre (*ağır yatırım gerektiren örnek mevzuat alanları*)

- Büyük Yakma Tesisleri Direktifi
- Entegre Kirliliği Önleme ve Kontrol Direktifi
- SEVESO Direktifi
- İçme Suyu ve Atık Su Kalitesi Direktifleri
- vb...

Düzenleyici Etki Analizi

Büyük Yakma Tesisleri Direktifi Polonya - Düzenleyici Etki Analizinin Önemi

Amaç

- İşletme bazında mevcut uyum durumunu
- Tam uyumun getireceği maliyetler (yatırım maliyetleri, bakım ve işletme maliyetleri, vb.)
- Enerji fiyatlarında yükselme olasılığı; sanayide enerji kaynaklı üretim maliyetlerinin artışı (istihdam, vb.), elektrik fiyatlarındaki muhtemel artışlar

Düzenleyici Etki Analizi

Büyük Yakma Tesisleri Direktifi

Polonya - Sonuç

- 36 işletme için 31 Aralık 2015 tarihine kadar SO₂ ile ilgili “emisyon sınır değeri” uygulanmayacaktır.
- Ancak bu geçiş süreci içerisinde Polonya’da tüm işletmelerden kaynaklanan SO₂ emisyonlarının
 - 2008 yılında 454.000 t/yıl
 - 2010 yılında 426.000 t/yıl
 - 2012 yılında 358.000 t/yılgeçmeyecektir.

Düzenleyici Etki Analizi

Büyük Yakma Tesisleri Direktifi

Polonya - *Sonuç*

- Yakma ısı gücü 500 MWth'in üstünde olan 21 işletme için NOx ile ilgili "emisyon sınır değeri" 31 Aralık 2017 tarihinden sonra uygulamaya sokulacaktır.
- Ancak bu geçiş süreci içerisinde Polonya'da tüm işletmelerden kaynaklanan NOx emisyonlarının
 - 2008 yılında 254.000 t/yıl
 - 2010 yılında 251.000 t/yıl
 - 2012 yılında 239.000 t/yılgeçmeyecektir.

Düzenleyici Etki Analizi

Büyük Yakma Tesisleri Direktifi Polonya - *Sonuç*

- 1 Ocak 2008 / 1 Ocak 2012 tarihlerinde Polonya “geçiş süreci” alınan işletmeler için mevcut uyum durumunu, yatırım planı ve muhtemel tam uyum tarihlerini belirten bir raporu Avrupa Komisyonu’na sunacaktır.

Düzenleyici Etki Analizi

Entegre Kirliliği Önleme ve Kontrol Direktifi

Slovenya

- Slovenya’da mevcut tesislerin Direktif ile tam uyumu ve ilgili yeni yatırımların toplam maliyet tutarı 450 Milyon €.
- Bu maliyetin kısa dönem içerisinde karşılanabilmesinin mümkün olmadığı

Bu nedenle, Slovenya’da ilgili işletmelere sözkonusu Direktife uyum için 2008 ve 2010 yılları arasında bir zaman süreci tanınmıştır

- Slovenya, işletme bazında yatırım planı ve uygulama takvimini Komisyon’a sunacaktır. (Katılım Anlaşması’nın ekinde ulusal taahhüt olarak yer almaktadır.)

Düzenleyici Etki Analizi

Geçiş Süreçlerinde Komisyon talepleri:

İşletme bazında:

- Yatırım stratejisi
- Finansman planı
- Teknoloji ile ilgili bilgi

Düzenleyici Etki Analizi

- Yaklaşık 95.000 sayfalık AB müktesebat yapısı
- Üyelik hedefi: yaklaşık 8 yıl
- Uyum sürecine yönelik yapılacak DEA lerde seçici olmak durumundayız!

Düzenleyici Etki Analizi

Teknik içerik:

İdari etkiler:

- ne kadar/kaç tane yasal düzenleme çıkarmak gerekiyor
- hangi kurumların yeniden yapılandırılması yada ne gibi yeni kurumların kurulması öngörülüyor?
- ne kadar uzmanın eğitimi gerekiyor?

Finansal etkiler:

- yasal düzenleme ve uygulama için ne kadarlık bir finansman kaynağı gerekiyor?
- kurumların yeniden yapılandırılması yada yeni kurumların kurulması için toplam finansman ihtiyacı ne kadar?

Düzenleyici Etki Analizi

Bu maliyetler nereden karşılanacak?

- Kamu bütçesi
- yerel yönetimlerin bütçesi
- kurumların kendi kaynakları
- yeni ekonomik araçlar (kullanıcı ödemeleri, vergiler vb.)
- dış finansman kaynakları (AB Fonları: IPA, vb.)
- iç ve dış piyasalardan borçlanma

Düzenleyici Etki Analizi

İş Dünyasına olan etkileri:

- Uygulamanın toplam maliyeti (yatırım, işletme, eğitim, vb.)
- Mevcut üretim maliyetlerinde ne kadar artışa sebep olacak?
- Üretilen malların yada hizmetlerin iç ve dış piyasalarda rekabet gücüne olan etkisi nedir?
- İhracata olan etkisi nedir?
- Büyüme ve karlılığa olan etkisi nedir?

Düzenleyici Etki Analizi

Makro-ekonomik etkiler:

- Enflasyona olan etkisi
- Toplam büyümeye olan etkisi
- Toplam ihracata olan etkisi
- Dış ticaret dengesine olan etkisi
- Toplam talebe ve kişi başı GSMH olan etkisi
- Rekabet piyasasına olan etkisi
- Kamu bütçesine olan etkisi

Düzenleyici Etki Analizi

Sosyal ve ekonomik etkileri:

- İstihdam ve iş gücü piyasasına olan etkileri
- Bölgesel kalkınmaya olan etkisi
- Çevreye olan **olumlu** yada olumsuz etkisi
- Kamu sağlığı ve tüketici haklarına olan etkisi
- vb.

Düzenleyici Etki Analizi

Düzenleyici Etki Analizleri

Sektörel Etki Analizleri

Mikro Etki Analizleri

Teşekkürler!

REGIONAL ENVIRONMENTAL CENTER
REC Turkey